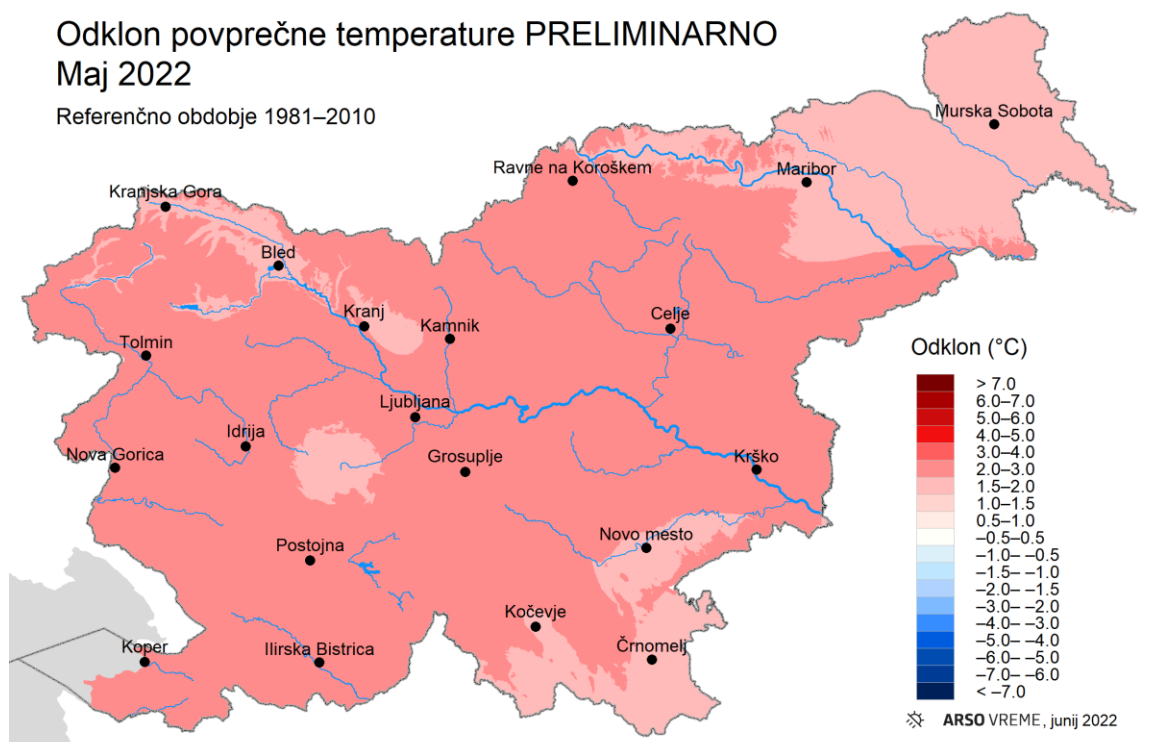


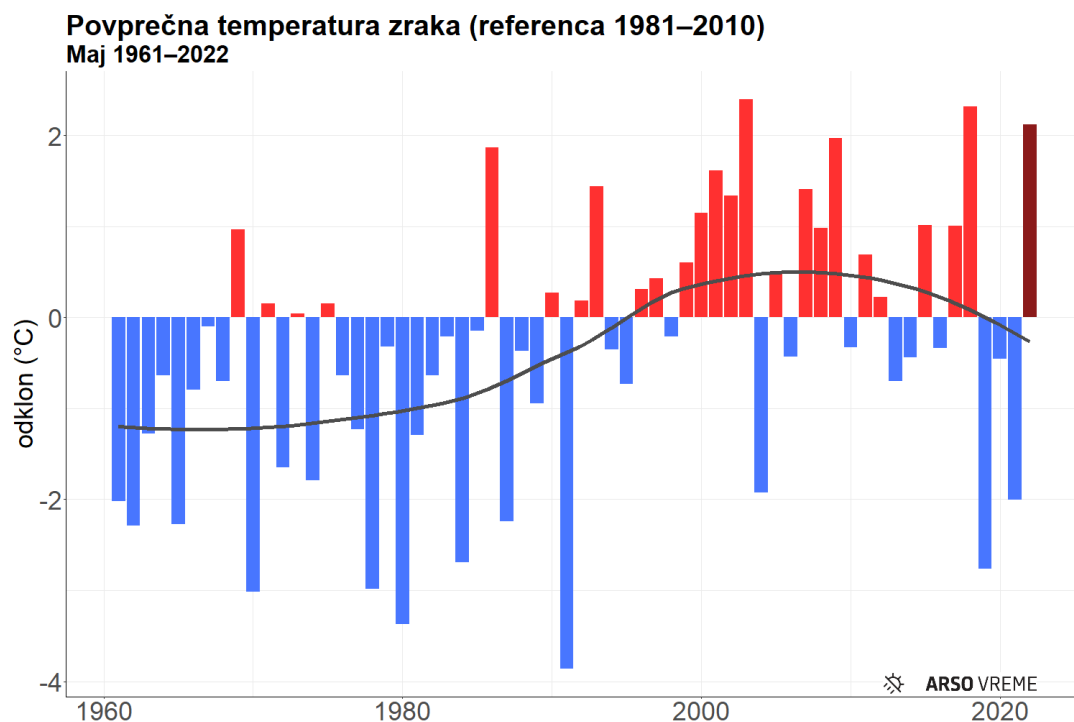
Podnebne značilnosti maja 2022

Po delnih in še ne povsem preverjenih podatkih je bila majska povprečna temperatura zraka na ravni celotne Slovenije precej nad povprečjem dolgoletnega obdobja. Padavin je bilo na ravni Slovenije podpovprečno, regijsko pa ponekod tudi nadpovprečno. Osončenost je bila na ravni države povprečna, le nekoliko nad povprečjem dolgoletnega obdobja.

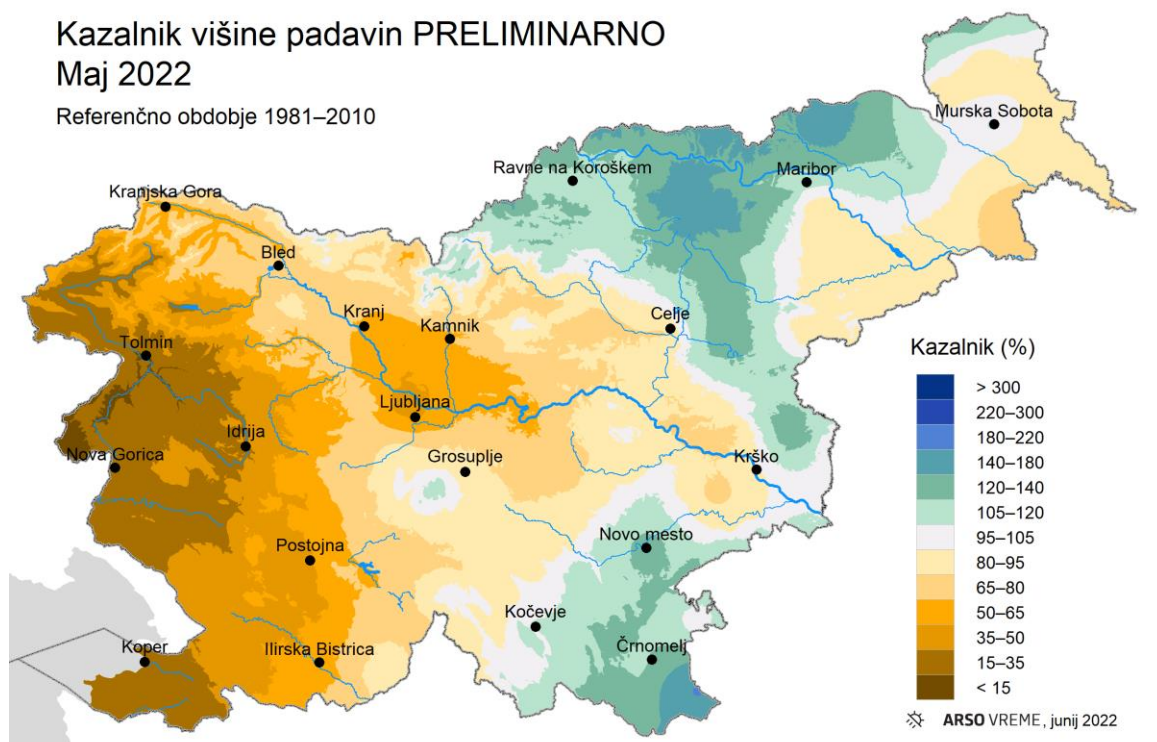
Odklon temperature zraka od povprečja obdobja 1981–2010 je na državni ravni znašal 2,1 °C, kar uvršča maj 2022 med tri najtoplejše od leta 1961. V tem obdobju je bil najtoplejši maj 2003, z odklonom 2,4 °C, sledil mu je maj 2018, z odklonom 2,3 °C. Najhladnejši so bili maji 1991, 1980 in 1970 z odkloni –3,9 °C, –3,4 °C in –3,0 °C. Prostorsko je bil temperaturni odklon letošnjega maja med 2,0 in 3,0 °C v večjem delu države, nekoliko hladneje, z odklonom med 1,5 in 2,0 °C, pa je bilo zlasti v severovzhodnem in jugovzhodnem delu Slovenije ter v Zgornjesavski dolini. Glede na temperaturni razpon v obdobju 1981–2010 je bil maj zelo toplel (med devetim decilom in 98. centilom) v večjem delu države, na Primorskem in v višinah pa celo izjemno toplel (nad 98 centilom). Maji so bili glede na primerjalno obdobje 1981–2010 od leta 1961 do približno leta 1990 povečini hladnejši od povprečja, nato so toplejši od povprečja prevladovali, čeprav so se pojavljali veliki odkloni v obe smeri. Letošnji maj je spet s pozitivnim odklonom po vrsti treh majev, ki so bili podpovprečno topli. Maji se od šestdesetih let prejšnjega stoletja v povprečju ogrevajo. Linearni trend ogrevanja znaša okrog 0,40 °C/desetletje in je statistično značilen. V tem tisočletju je bilo 13 majev s pozitivnim in devet z negativnim odklonom temperature od povprečja obdobja 1981–2010.



Slika 1. Odklon povprečne temperature zraka maja 2022 od povprečja tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010

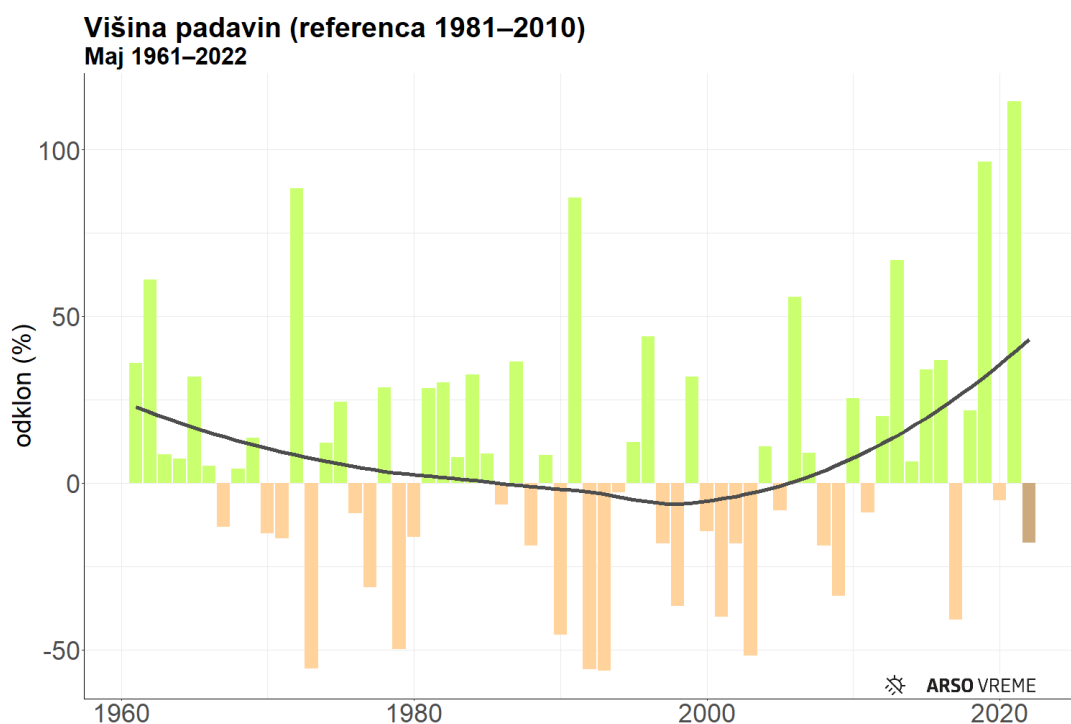


Slika 2. Odklon povprečne temperature zraka na državni ravni v majih 1961–2022 od povprečja tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010. Z rdečo so označeni nadpovprečno topli meseci, z modro hladnejši od povprečja. Letošnji maj je označen s temnejšo barvo.



Slika 3. Kazalnik višine padavin maja 2022 glede na povprečje tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010. Upoštevano je sorazmerno majhno število merilnih postaj, saj za mnoge postaje zaradi kratkega niza meritev še nismo izračunali dolgoletnega povprečja ali podatki v času nastanka poročila še niso bili na voljo.

Maj je bil na ravni celotne države namočen podpovprečno glede na primerjalno obdobje 1981–2010. S tem nadaljuje vrsto podpovprečno namočenih mesecev od decembra lani, ki jo je prekinil april. Na državni ravni je kazalnik višine padavin znašal okrog 82 %, kar uvršča maj 2022 med 16 najmanj namočenih od leta 1961. Najmanj je bil v tem obdobju namočen maj 1993, s kazalnikom 44 %, zelo suhi pa so bili še maji 1992, 1973 in 2003, vsi s kazalnikom padavin pod 50 %. Najbolj namočen v tem obdobju je bil lanski maj, s kazalnikom padavin 214 %, zelo namočeni so bili še maji 2019, 1972 in 1991, vsi s kazalnikom padavin med 180 in 200 %. Prostorsko gledano je bil maj 2022 najbolj suh v zahodnem delu države, kjer je kazalnik padavin padal od osrednje Slovenije proti zahodu, suh pa je bil še na severovzhodu in ob meji s Hrvaško. V Beli krajini, na Koroškem, delih Štajerske in na severu Prekmurja pa je bila namočenost povprečna in tudi nadpovprečna. Glede na razpon oz. pogostost padavin v obdobju 1981–2010 je bil maj na zahodu države suh (med devetim centilom in prvim kvartilom) do izjemno suh (pod drugim centilom), drugod pa normalno namočen (med prvim in tretjim kvartilom), na posameznih merilnih mestih tudi namočen (med tretjim kvartilom in devetim decilom). Od šestdesetih let prejšnjega stoletja do okrog leta 2000 je povprečna višina padavin maja na ravni države padala, po tem obdobju pa se spet dviga. Linearni trend v tem obdobju ni statistično značilen. V tem tisočletju je bilo 12 majev nad in deset s kazalnikom padavin pod vrednostjo dolgoletnega povprečja.

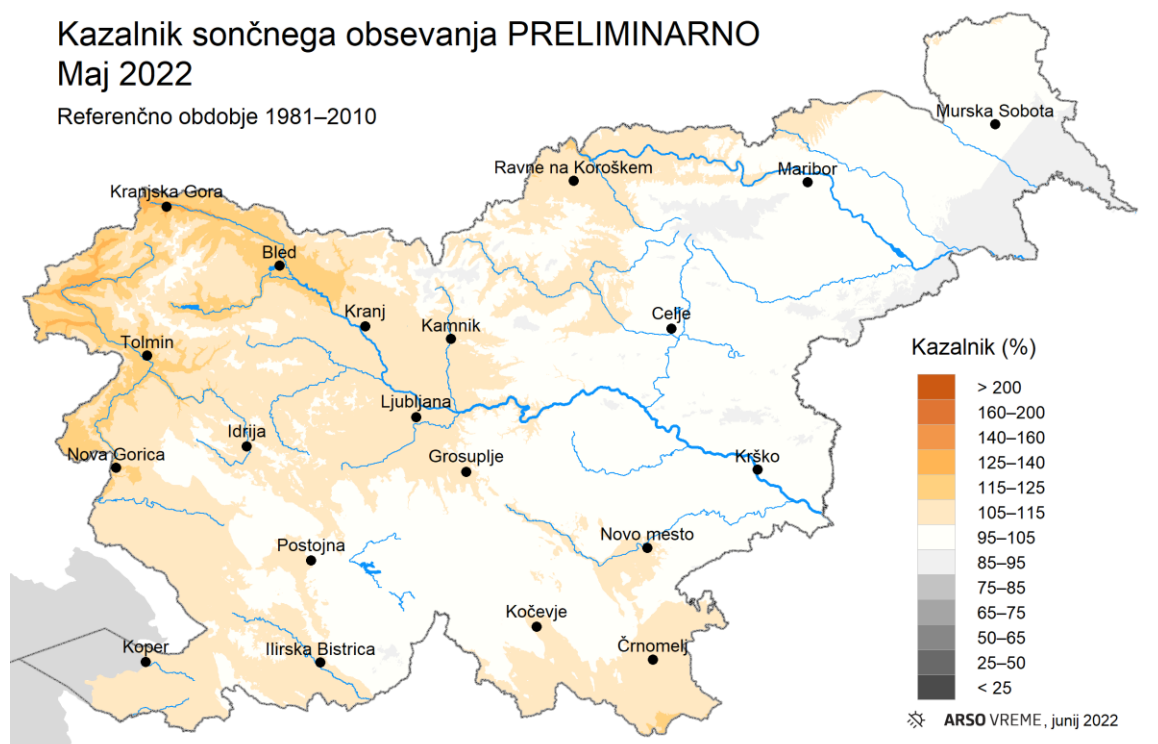


Slika 4. Relativni odklon višine padavin na državni ravni v majih 1961–2022 glede na povprečje tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010. Z zeleno so označeni nadpovprečno, z rjavo pa podpovprečno namočeni meseci. Letošnji maj je označen s temnejšo barvo.

Osončenost letošnjega maja je bila na državni ravni povprečna. Kazalnik trajanja sončnega obsevanja glede na primerjalno obdobje 1981–2010 je znašal 105 %, kar uvršča letošnji maj med 21 najbolj osončenih po letu 1961. V tem obdobju sta bila najbolj osončena maja 1979 in 2011, s kazalnikom trajanja sončnega obsevanja 139 %. Najmanj osončen je bil maj 2019, ki je bil tudi drugi najbolj namočen maj od leta 1961 (s kazalnikom osončenosti 57 %). Sledila sta mu maja 1978 in 1980, s kazalnikoma 61 % in 62 %. Te številke so zaradi majhnega števila meritev precej nezanesljive.

Prostorsko gledano je bila relativna osončenost letošnjega maja največja na severozahodu države, kjer je znašal kazalnik trajanja sončnega obsevanja med 115 in 125 %, v osrednji Sloveniji in na Primorskem je znašal kazalnik osončenosti med 105 in 115, drugod pa pod 105 %. Glede na razpon trajanja sončnega obsevanja v obdobju 1981–2010 je bil maj normalno osončen (med prvim in tretjim kvartilom) v večjem delu države, v nekaterih delih na severozahodu pa visoko (med tretjim kvartilom in devetim decilom) ali celo zelo visoko (med devetim decilom in 98. centilom) osončen. Linearni trend v obdobju od leta 1961 statistično ni značilen. V tem tisočletju je bilo 12 majev s kazalnikom nad in deset pod vrednostjo dolgoletnega povprečja 1981–2010.

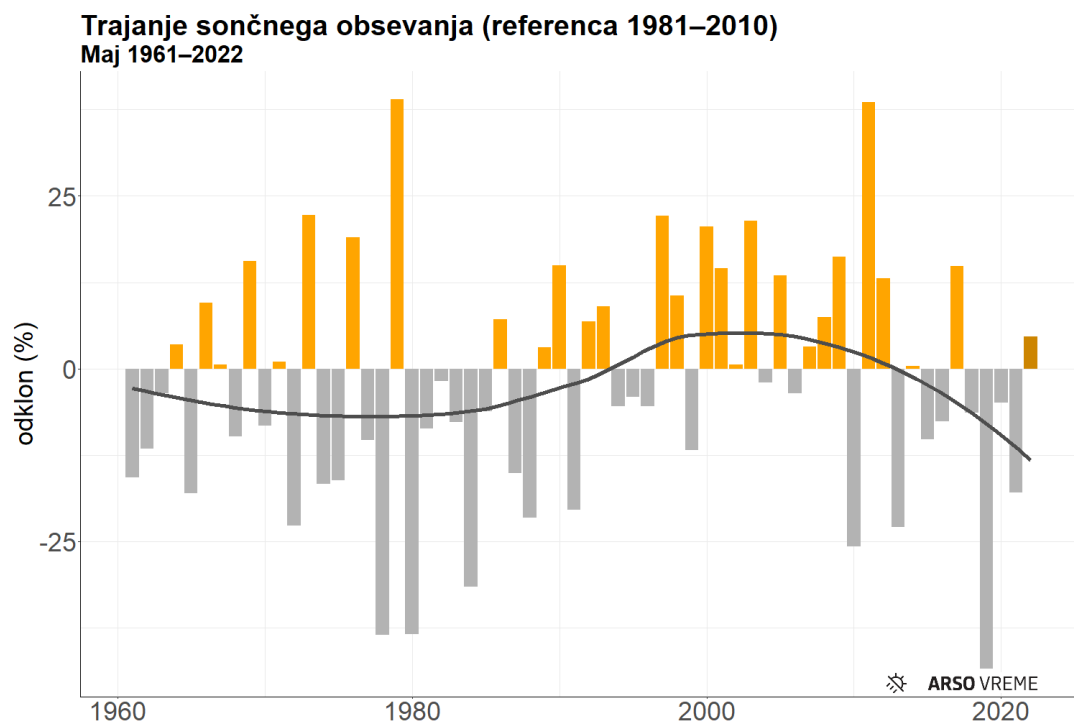
Že v začetku maja dokaj skromna snežna odeja v visokogorju je zlasti sredi in proti koncu meseca kar hitro kopnela. Prvega maja je bilo na Kredarici še 220 cm (običajno je okoli 3 metre) in na Voglu 45 cm snega. Na Voglu se je snežna odeja minule zime obdržala do 6. maja, na Kredarici pa le do 5. junija (kar je pri Kredarici skoraj izenačen rekord). Ob koncu maja je bilo na Kredarici manj kot pol metra snega ali približno desetkrat manj kot leto prej, ko je bil maj vremensko povsem različen od letošnjega.



Slika 5. Kazalnik trajanja sončnega obsevanja maja 2022 glede na povprečje tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010. Zemljevid je shematičen, ker je narejen na osnovi majhnega števila podatkov. Posebej ob mejah države so napake lahko velike.

Po mesečni statistiki temperature zraka in višine padavin je bil letošnji maj na ravni države najbolj podoben maju 2009, ki je bil nekoliko manj topel in bolj suh, ter maju 1986, ki je bil skoraj povprečno namočen. Vremenski potek se je med omenjenimi meseci seveda razlikoval. Zemljevide odklonov za izbrane spremenljivke najdete na povezavi

<https://meteo.arso.gov.si/met/sl/climate/current/archive/monthly-charts/>.



Slika 6. Relativni odklon trajanja sončnega obsevanja na državni ravni v majih 1961–2022 glede na povprečje tridesetletnega referenčnega obdobja 1981–2010. Z oranžno so označeni nadpovprečno, s sivo pa podpovprečno osončeni meseci. Letošnji maj je označen s temnejšo barvo.

ARSO, 10. junij 2022